Befejeződött a Bartók Zenei Hét Szegeden

KÓRUSHANGVERSENY. A Szegedi Karnagyi Klub és a Bartók Béla Művelődési Központ szombaton rendezte kórushangversenyét a Tisza Szálló hangversenytermében. A kis általános iskolai tanulóktól a gimnazistákon át a főiskolásokig vetélkedtek az egyneműkari Bartók-remekművek előadásával. Elsőnek a művelődési központ kamarakórusa lépett a dobogóra, Kardos Pál vezetésével. Amit az ő neve fémjelez, tiszta művészet.

A rókusi általános énekzene tagozatának énekkara jó úton halad a magasabb célok felé. Kalmár Ferencné kezének finomvonalú irányítását lelkesen és pontosan követte a nagy létszámú együttes.

A Tömörkény István szakközépiskola énekkara már országos nevet vívott ki magának a debreceni versenyen szerzett első díjával. Dr. Mihálka György póztalan vezetése az énekkart felemelte abba a hangulati szférába, amelyben az igazi muzsika színei és illata keveredik.

Szünet után a tanárképző főiskola I. számú gyakorló általános iskolájának gyermekkara Erdős János vezetésével mutatta be a pedagógiai munka csillogó eredményeit. Meg kell említenünk a csengő hangzást előnyösen befolyásoló fiú- és leányhangok szerencsés elosztását.

Végül a tanárképző főiskola női kara énekelte el gyönyörű műsorát, Kardos Pál ihlető vezényletével.

NAGYZENEKARI KONCERT. Ünnepi alkalom, a zenekar kitűnő diszpozíciója és hozzá a vérbeli karmesteri temperamentum találkozásának köszönhető a vasárnap délelőtti zenekari hangverseny átütő sikere. A szegedi szimfonikusok hangját eddig is ismertük, de a Bartók-műsor és Vaszy Viktor pálcája ezúttal rendkívüli teljesítménnyel örvendeztetett meg.

A Két kép a zeneköltő ritkán hallott, lírai szépségekben bővelkedő alkotása. A Virágzás, mint I. tétel Bartóknál hangvételének gyöngéd dallamosságával szokatlan. A Falu tánca már a folklór ritmikai meglepetéseivel szolgáló, szellemes zenekari darab. A II. Zongoraverseny napjainkban divatossá lett zakatoló ritmusainak sokféleségével, de még inkább az igazi kontrasztként a II. tételben felhangzó éjszakai zenéjével hatott. A tartalmilag különösen ötletgazdag III. tétel után hatalmas tapsorkán jelezte a mű kirobbanó hatását. Antal István a szólista felett igényes szólamát teljes átéléssel és imponáló virtuozitással muzsikálta.

A jól ismert költői remek, a Zongoraszonáta, a szerzőtől eredő zenekari átiratban, Erdélyi táncok néven valóban ritkán hallható. Az előadás szikrázóan csillogó jellege az apró tételekben kamarazeneként hatott.

Végül igazi csattanóként a Táncszvit koronázta meg a hangverseny műsorát. Ez az opusz Kodály Psalmuszával együtt készült Pest és Buda egyesítésének 50. évfordulójára, a főváros megrendelésére. A 6. tételes műben zenei hangokban fejeződik ki Bartók Bélának a népek testvériességét kereső életprogramja. A rendkívüli apparátust foglalkoztató nagyzenekar tökéletesen oldotta meg feladatát, ami elsősorban Vaszy Viktor érdeme, aki a bonyolult ritmusképleteket megvilágította plasztikus vezényletével.

Szatmári Géza

Kórustalálkozó Mórahalmon

Énekelni tilos! Ebbe a szigorúan felkiáltójeles feliratba ütköztünk vasárnap, a mórahalmi Erkel Ferenc művelődési ház előcsarnokában, ahol megyei kórustalálkozóra gyülekeztünk. Nagyon jól tudtuk, hogy nem nekünk, hanem a más rendezvényekre sörözgetés közben gyülekezőknek szól e szigorú tilalom, mégis derűs hangulatban fogadkoztunk, hogy mi most megszegjük ezt a felhívást, igenis énekelni fogunk.

A Bartók emlékezésen kívül az adott jelentőséget ennek a találkozónak, hogy a rádió felvette az egész műsort, és kellő válogatás után sugározni fogja a Kóruspódium című sorozatban.

A hódmezővásárhelyi Liszt Ferenc ének-zenei általános iskola rendkívül gondosan összeválogatott Bartók emlékműsorral kezdett. A zákányszéki Mikszáth Kálmán művelődési ház énekkara *Monoki* Lajos vezényletével csongrádi népdalcsokorral aratott megérdemelt sikert. A domaszék-zöldfási iskola gyermekkara — *vezényelt Ströhner* József — tréfás népdalcsokorral derítette a hallgatóságot. A szentesi Horváth Mihály gimnázium énekkarát Ny. Dudás Szabó Erzsébet irányította. Végül a mórahalmi gimnázium, általános iskola és az ének-zene szakkör énekkara *Masa* Gézáné vezetésével Bartók-gyűjtötte népdalok, majd két Bartók kórusmű tiszta intonálású, imponálóan fegyelmezett előadásával zárta a meleg hangulatú találkozót.

A kifogástalan megrendezésért *Dants* László gimnáziumi igazgatót és *Dosztig* Ferenc művelődési ház igazgatót illeti őszinte elismerés.

A rádiófelvételt a részt vevő énekkarok mindjárt visszahallgatták. Ezután a karvezetők részére *Révész* László Liszt-díjas karnagy, a rádió munkatársa és *Póczonyi* Mária, a Népművelési Intézet munkatársa értékelő szakmai megbeszélést tartott, majd *Csenke* László, a megyei művelődésügyi osztály helyettes vezetője elismerő szavak keretében emléklapokat osztott ki.

Erdei András

Fejlődő gyáróriás

Elkészült a Csepel Vas- és Fémművek jövő évi beruházási terve: 1971-ben mintegy félmilliárd forintot költenek új épületekre, berendezésekre. Folytatják a finomhengerde idén megkezdett átalakítását, befejezik az ellenállás-huzal-üzem építését, amely félkész termékekkel látja majd el a híradástechnikai és az elektromos ipart. Az országos járműprogram segítésére nagy teljesítményű öntőgépeket szereznek be. (MTI)

Fürst-szobor

Fürst Sándor Vas megyei szülőfalujának, Rum községben vasárnap avatták fel a nagy forradalmár bronzszobrát, amelyet Cs. Kovács László vasi származású művész alkotott és ajándékozott a Rába-parti falunak. Az új szobor a Fürst-emlékházban kapott helyet.

A nagykorúság napja Szabadkán

(Kiküldött munkatársunktól.) A nagykorúság Jugoszláviában is a 18. évtől számít. Akik elérték ezt a legszebbnek hitt és mondott kort, azokat országszerte ünneplik, szórakoztató műsorokat, találkozókat szervezve számukra. Még jelvényt is kapnak a 18 évesek, amely, ha ott virít a kabáthajtókán, ingyen utazásra, ideoda villamosozásra, autóbuszozásra jogosít.

Az idén különösen szépre sikeredett a jugoszláv 18. évesek nagykorúsági napja, hiszen egybeesett a szövetségi köztársaság kikiáltásának *negyedszázados* évfordulójával.

A kettős ünnepnek az elmúlt vasárnap volt a napja. Annak hűvös-szeles délelőttjén, délutánján virított a kabátokra feltűzött jelvény, s került sor számtalan ünnepségre szerte Jugoszláviában.

Szeged testvérvárosa, *Szabadka* sem maradt ünnepeltek és ünneplők nélkül. A fiatalok csapatai már szombaton ott rajzottak a fellobogózott utcákon, tereken, s figyeltek, tapsoltak a tiszteletükre rendezett találkozók egész során. S nem társak nélkül élték át a nagykorúság szép ünnepét! Velük örült, szórakozott a szegedi KISZ-eseknek az a kéttucatnyi csapata is, amely *Lénárt* Bélának, a KISZ Szeged városi bizottsága szervező titkárának vezetésével szombaton reggel érkezett Szabadkára.

Nézni-, hallgatnivalóban gazdag két napot töltöttek el a szép városban a szegediek.

Előbb meghallgatták Markó *Pericsin* vajdasági néphős, egykori partizánvezér szenvedélyes történelemidézését, majd kisebb csoportokban különböző üzemeknél, vállalatoknál, iskoláknál vendégeskedtek, majd részt vettek a *Szabadka ifjúsága* nevű díj átadásának ünnepségén, majd újabb találkozók után szombaton este az építészeti remeknek beillő városi sportcsarnokban hallgatták meg a *Mladost*-együttes és a budapesti *Corvina-zenekar* össztánccal végetért műsorát...

Még illendő mértéktartással fogalmazva is remek volt a kapcsolatápolással, -bővítéssel eltöltött két nap. Remek volt, mert jó alkalmat adott nemcsak a barátkozásra, de az idegen városban való járásra-kelésre is. Kirakat — maxikabátokkal, térdig csizmákkal, babydollokkal díszített —, nem maradt nézetlen, mint ahogy notesz sem maradt, amelybe ne került volna néhány új név, új cím...

A vendéglátókat persze illik visszahívni. Most tehát a szegedieken a sor, hogy egy szép hazai ünnepen városukban köszöntsék Szabadka új, s természetesen már régebben felavatott nagykorúit.

A. L.

Képernyő

Három arckép

A televízió vasárnap este a nézők elé tárta a *Három arckép* című műsorának harmadik portréját. *Szirtes* Ádámot mutatta ez a sorozatzáró összeállítás, azt a Szirtes Ádámot, aki első filmje, a *Talpalatnyi föld* óta színészeink legjavához tartozik.

Megrázó, felkavaró, de mégis-mégis megnyugtató volt a negyvenen túl járó Szirtes Ádámot látni, hallani. Megrázó, felkavaró, mert az ő árkos szeme, elnehezült teste, néha nekikeseredő monológja is az idő kérlelhetetlen tovafolyására figyelmeztetett; de megnyugtató is, mert szavaiból, játékából fényesen elősugárzott az eltelt évek alatt elért *teljesítmény*. Azt, hogy „országos" színész lett az egykor dunnaszaggató szegénygyerek, hogy az ő feledhetetlen *Góz* Jóskája nem volt egyszerű felvillanás.

Színészt, magáról, gátlásairól, emberi, művészi görcseiről szólni *így* még alighanem hallhattunk.

Mert más — tragikusabb, s ezért nagyobb „távolságtartást" parancsoló — volt az első arckép *Horváth* Terije; tűnődőbb, vívódóbb a második arckép *Berek* Katija; ilyen mélyen feltárulkozó, magáról ennyire szabadon, tehát magának szóló azonban nem volt egyikük sem.

Szép és tiszta portréval zárult tehát a Három arckép sorozata. Örömünk talán azért is lehet ilyen teljes, mert most viszonylag ritkán tűnt fel, s kevesebbet is szólt *Tomkai* Judit, a három összeállítás riportere. Megeshet: időközben rájött, hogy ő nem „partner" ilyen egyéniségeknek, hanem csak kérdezőjük, tisztelettudó faggatójuk.

Bár a másik két színészportré készítésekor is így, ezzel a rá sajnos nem jellemző fogalmazás- és „megjelenésbeli" mértéktartással munkálkodott volna!

L. A.

Rádiórandevú

Már az első, felületes benyomások is a kapcsolatot tanúsítják. Csak ki kell menni az utcára, hogy észrevegyük: a legtöbb külföldi kocsi SU-jelzésű. De csupán abban merül ki a két szomszédváros kapcsolata, hogy vacsorázunk, vásárolunk, szétnézünk? Az október 11-én megrendezett közös ifjúsági találkozó, illetve a most vasárnap délelőtt sugárzott rádióműsor is megmutatta a továbblépés lehetőségét.

Az *újvidéki* és a *budapesti rádió* közös műsorának szerkesztője-játékmestere-mindenese, *Padisák* Mihály olyan oldott légkört teremtett, hogy a fültanú *teljes értékű* hangélményt kapott. Ez persze egyúttal azt is jelzi, hogy sikerült nyolcvan percben érzékeltetni a szabadkai és szegedi fiatalok eltökélt barátkozási szándékát. Az ismerkedéshez elengedhetetlen lexikális adatok tánczenével, paródiával körítve hatoltak be a hallgatóság tudatába, s ami kifejezetten rokonszenvessé tette ezt az alighanem hagyományteremtő éterrandevút, az is a fiatalok felfokozott fogékonyságát bizonyítja. A komolyabb hangvételű műsorszámok is teljes sikert arattak. Jellemző az irodalmi anyag maradéktalan befogadására az apró műhelytitok, hogy — bár a rádióban is percekig dübörgött a taps *Gönczi* Julika versmondása után — a műsor készítői még így is negyven másodpercnyi tetszést kívánhattak a legsikeresebb szereplő ünnepléséből.

Z. L.

Papp János előadói estje

Ha meggondoljuk, hogy művészeink még hosszabb színészi múlt után is vonakodva vállalkoznak előadói est rendezésére, a főiskoláról alig fél éve kilépő *Papp* Jánost, a szegedi színház tagját legalábbis *vakmerőnek* kell tekintenünk, hogy tegnap este az Ady téri egyetemen előadói esten lépett a nagy előadó nem kisszámú egyetemista közönsége elé. De bármennyire is vakmerő volt ez a vállalkozás, egyáltalán *nem* bizonyult értelmetlennek. Igaz ugyan, hogy a fiatal színész még nem elég karakteres előadó, színészi egyénisége még nem teljesen kiforrott. Ám az is igaz, hogy Papp János a rideg előadó meglehetősen puritán, sőt valójában és igazában aszkétikus külsőségei között *atmoszférát* tudott teremteni, azaz élményt tudott nyújtani hallgatóságának. S ez nem kis dolog.

Akkor sem az, ha a hatás elsődleges oka nem az előadói kvalitásokban, hanem *a műsor megszerkesztésében* keresendő. Papp János olyan izgalmas újszerűséggel szerkesztette meg műsorát *Karinthy* Frigyes, *József* Attila és *Shakespeare* műveiből, afféle *irodalmi montázst* komponálva, hogy a hallgatóság, amelyhez egyébként érthetően közel áll a választott téma, *a férfi és a nő kapcsolata*, végig feszült érdeklődéssel figyelt.

Ö. L.

Nyelvében él a sajtó

A Délmagyarban nyomdafestéket látott tárcám — Mini, midi, maxi — kapcsán megtisztelt egy olvasó levelével. Szememre veti, hogy ilyesmiket írtam: „hölgyemény", „bökd már ki", „csaj", „mint egy kerti törpe", „dögnagy kabát", „újdondász", „közröhej". Majd így folytatja: „Nézetem szerint ezek a szavak a szótárban nem szerepelnek, illetve a magyar szépirodalmi klaszszikus nyelvünkben nem. Lehet, hogy Ön ezt gunyoros szatírának szánta, de nagyon torz kivitelben érvényesült, mert ha Ön a saját önnön bőréből kibújva olvasná el saját cikkét, ugyanezt a véleményt alkotná".

Próbáltam kibújni saját bőrömből — nem először és nem utoljára. Nem sikerült — nem először és nem utoljára. Így saját bőrömben maradva vagyok kénytelen válaszolni. Örülök, hogy legalább e levélíró számára ez esetben nyelvújító lehettem. Habár — mint a levélből kiderül — végül rosszul sült el a dolog. Bár ki tudja?

Ahány ember, annyi szótár.

Az egyik például megnézi az óráját, mennyi idő van. A másik honpolgár pedig egy svájci ketyegőn méri a rohanó tájmot. Melyiknek van igaza? Döntsék el helyettem.

Nyelvében él a nemzet, ebből következőleg tehát a sajtó is. És hála istennek, nyelvünk olyan kincsesbánya, hogy az egyik honpolgár olyasmiket is ki tud bányászni belőle, amik a másik honpolgár számára idegenül hangzanak. Honpolgára váltogatja. Az egyik miniben jár, a másik maxiban. Ki így szemezget a hazai szókincsből, ki meg amúgy.

A levélíró se azt a nevet írta küldeménye alá, amelyik a személyi igazolványát ékesíti, hanem ezt: Névtelen. Mini.

Pöttynyi Anonymuskám — mondhatnám. De nem mondani rá. Nem tudom, szerepel-e a szótárában, s vajon megértené-e?

Papp Zoltán

Fekete vasárnap

Négyen meghaltak az utakon

Vasárnap negyed 12-kor a Lenin körút és az Attila utca kereszteződésében súlyos baleset történt. Egy jugoszláv rendszámú Wartburg gépkocsi elütötte a körúton gyalogosan áthaladó Ring Vincéné Hajnóczi utca 9. szám alatti lakost. Az aszszony a helyszínen meghalt. A gépkocsit Bálint Béla gépkocsivezető, Felsővárosi feketeföldek 243. alatti lakos vezette. A Dugonics tér felé haladtak mintegy 60 kilométeres sebességgel. A gyalogos elütése után elveszítette uralmát a kormány fölött, áttért az úttest bal oldalára és egy fának ütközött. Utasai közül Csifcsák Imre jugoszláv állampolgár, bácskatopolyai lakos, a gépkocsi tulajdonosa olyan súlyosan megsérült, hogy klinikára szállítása közben meghalt. Felesége életveszélyesen megsérült. Bálint Béla 8 napon túl, az autóban ülő gyermekei 8 napon belül gyógyuló sérülést szenvedtek. A gépkocsiban 35—40 ezer forintos kár keletkezett. A felelősség megállapítására a rendőrség folytatja a vizsgálatot.

Délután az 55-ös úton Mórahalom térségében bekövetkezett balesetnek szintén két halálos áldozata volt. Ilia Endre Ásotthalom, IV. kerület 430. alatti lakos ittasan kerékpározott Mórahalom elé. A kerékpárra szerelt kisülésen vitte másféléves kisfiát. A 18—19-es kilométerkő között átcsellent az út baloldalára, ahol a Szeged felé tartó Dulics Mihajlo jugoszláv állampolgár személygépkocsijával elütötte. A kisfiú a mentőautóban, Ilia Endre pedig hétfő hajnalban a klinikán meghalt. A balesetért őt terheli a felelősség.

Az idén már több mint hetvenen haltak meg a megye útjain. A rádió hétfő reggeli baleseti krónikája szerint az országban ezen a hétvégen 91 baleset történt, 8 halálos áldozattal. Az áldozatok fele Szegeden, illetve a város környékén vesztette életét!